

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U005257

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-12-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курафеев Віктор Володимирович

2. Kurafieiev Viktor Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 12.00.08

Назва наукової спеціальності: Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-12-2018

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: ТОВ "Промелектро-харків"

Код за ЄДРПОУ: 38492404

Місцезнаходження: вул. Іскринська, 37, корп. 35-А, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61001, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.502.01

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, 49, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, 77, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.77.51

Тема дисертації:

1. Кримінальна відповідальність за порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками (ст. 161 КК України): аналіз складу злочину

2. Criminal liability for violation of citizens' equality based on their race, nationality or religious preferences, disability and other features (Article 161 of the Criminal Code of Ukraine): analysis of crime

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню проблем кримінальної відповідальності за порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками (ст.161 КК України) та розробці пропозицій щодо вдосконалення чинного кримінального законодавства та практики його застосування. Вперше здійснюється теоретико-філософське обґрунтування кримінальної відповідальності за указаний злочин, аналізуються конституційні принципи рівноправності та рівності перед законом. З'ясовується, що рівноправність і рівність перед законом не є тотожними поняттями. Рівність перед законом, як принцип кримінального права, має на меті забезпечення рівного для всіх

громадян обов'язку понести кримінальну відповідальність за вчинений злочин, вид і розмір якої передбачений у кримінальному законі. Рівноправність у контексті кримінального права розглядається як вага соціальна цінність, яка виступає у якості найважливішого об'єкта кримінально-правової охорони. Відповідно до розроблених у доктрині кримінального права методологічних засад автором були з'ясовані підстави криміналізації порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками, а саме: соціальні, кримінологічні та нормативні. Вивчено об'єктивні ознаки злочину, передбачені статтею 161 Кримінального кодексу України, визначено загальний та родовий об'єкт. Безпосереднім об'єктом злочину, як частиною видового й родового об'єкта, пропонується вважати суспільні відносини, які забезпечують рівні права людини і громадянина в конкретних сферах їхньої життєдіяльності. Автором проаналізовані ознаки потерпілого від розглядуваного злочину та зроблено висновок, що ним слід визнавати не лише «громадянина», а передусім «людину». На підставі цього запропоновано назву ст. 161 КК України та її диспозицію привести у відповідність до Основного Закону, зазначивши у них у якості потерпілого від злочину «людину» і «громадянина». Автором проаналізовані міжнародні стандарти в галузі прав людини, визначені позитивні моменти міжнародного досвіду у захисті рівноправності громадян і висунуті пропозиції щодо гармонізації приписів ч. 1 ст. 161 КК із нормами європейського права, а саме: перелік діянь, указаних у ч. 1 ст. 161 КК України (тим більше, що він не є вичерпним), замінити одним терміном «дискримінація», який використовується у праві як родове поняття для позначення різноманітних діянь, пов'язаних із порушенням рівноправності людини й громадянина. При аналізі суб'єктивних ознак порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками (ч. 1 ст. 161 КК) встановлено, що останнє вчинюється лише з прямим умислом, тобто суб'єкт усвідомлює суспільну небезпечність свого діяння та бажає його вчинити. Автор довів, що на відміну від мотиву, мета не є обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони злочину, передбаченого ст. 161 КК, і не впливає на його кваліфікацію. При характеристиці кваліфікуючих ознак автор відстоює позицію щодо доцільності конкретизації виду фізичного насильства, яке може застосовуватись при вчиненні цього злочину, вважаючи, що останнє має бути таким, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого. Також ним висловлена думка, що для даного складу злочину кваліфікуюча обставина «організована група осіб», передбачена ч. 3 ст. 161 КК, не є соціально обумовленою, у практиці при кваліфікації таких злочинів не застосовується, а тому має бути виключена зі змісту закону як така, що не відповідає підставам криміналізації. Розглядаючи поняття «тяжкі наслідки» як кваліфікуючу обставину ч. 3 ст. 161 КК, висловлена думка, що їх змістом охоплюється вбивство через необережність, необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження, доведення до самогубства, істотна матеріальна шкода тощо, якщо вони спричинені у зв'язку з порушенням рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності чи ставлення до релігії. У роботі надана низка пропозицій щодо вдосконалення чинного кримінального законодавства України (зокрема, запропонована нова редакція ст. 161 КК України) та практики його застосування.

2. The thesis is devoted to research of criminal liability for the violation of equality of rights of citizens depending on their race, nationality, religious beliefs, disability and other features (Article 161 of the Criminal Code of Ukraine), and to the development of proposals for improving the existing criminal law and practice of its application. The theoretical and philosophical feasibility study of criminal liability for the stated crime is carried out, the constitutional principles of equality of rights and equality before the law are analyzed. It is studied that equality of rights and equality before the law are not identical concepts. Equality before the law, as a principle of criminal law, aims at ensuring the equal liability for all citizens to bear criminal responsibility for a completed offence, the type and volume of which is provided for in the criminal law. The equality of rights within the scope of the criminal law is considered as a significant social value, which acts as the most important object of the criminal protection. In accordance with the methodological principles developed in the doctrine of criminal law, the author clarified the grounds for criminalizing the violation of equal rights of citizens depending on their race, nationality, religious beliefs, disability and other features, namely: social, criminological and normative ones. The objective features of the crime provided by Article 161 of the Criminal Code of Ukraine were investigated, generic and

specific object are determined. The direct object of crime, as a part of specific and generic object, it is proposed to consider social relations ensuring the equality of rights of man and citizen in specific areas of their life. The author analyzed the characteristics of the crime victim and concluded that it should be not only a “citizen”, but a “man” in the first instance. On this basis it is proposed to name the Article 161 of the Criminal Code of Ukraine and its disposition bring in compliance with the Constitutional Law, indicating there a “man” and a “citizen as the crime victim. Were analyzed international standards in the field of human rights and the international experience in protecting citizens' equality, proposed to harmonize the provisions of Part 1 of Article 161 of the Criminal Code with the regulations of the European law. To indicate all forms of a criminal act (Part 1 of Article 161 of the Criminal Code), it is proposed to introduce a term “discrimination” used in the law as a generic concept for determination of various acts related to the violation of the equality of a man and citizen. In the analysis of subjective parameters of violation of citizens' equality based on their race, nationality, religious preferences, disability and other features (Part 1 of Article 161 of the Criminal Code), it was established that the latter is committed only with specific intent, that is, the subject is aware of the social danger of its act and wants to do it. The author has proved that, unlike the motive, the purpose is not a mandatory feature of the subjective aspect of the crime provided for in Article 161 of the Criminal Code, and does not affect its qualification. Special attention is paid to the study of characteristics of the offender. The paper also deals with qualifying circumstances of this crime. The author maintains the position on the expediency of specifying the type of physical violence that may be used in the commission of this crime, considering that the latter should be such that is not dangerous to the victim's life or health. It also expresses the opinion that for these components of crime a qualifying circumstance “organized group of persons”, provided for by Part 3 of Article 161 of the Criminal Code, is not socially conditioned, does not apply in practice in qualifying such crimes, and therefore should be excluded from the content of the law as not corresponding to the grounds of criminalization. On the basis of the study a number of proposals for improving the current criminal law of Ukraine (in particular, a new version of Article 161 of the Criminal Code of Ukraine) and practices for its application were formulated.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зінченко Ірина Олександрівна
2. Zinchenko Iryna Oleksandrivna

Кваліфікація: К. Ю. Н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шинкарьов Юрій Вікторович

2. Shynkarov Yurii Viktorovych

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савченко Андрій Володимирович

2. Savchenko Andrii Volodymyrovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Борисов Вячеслав Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Борисов Вячеслав Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.